

Toimintakertomus
Orimattilan vanhus- ja vammaisneuvosta
2023

Vanhus- ja vammaisneuvoston kokoonpano ja asema

Orimattilan kaupunginhallitus nimesi vanhus- ja vammaisneuvoston valtuustokaudelle 2021–2025.

Vuonna 2023 neuvoston kokoonpano on ollut seuraava:

Puheenjohtaja, Viljanen Markku, Kansalliset Seniorit Ry

Varapuheenjohtaja, Rötö Arja, Orimattilan Sotaveteraanit ry

Jäsen, Alestalo Tiina, Päijät-Hämeen omaishoitajat ry

Jäsen, Backman Kaarina, Orimattilan Invalidit Ry

Jäsen, Heikkilä Emma, Lahden Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry

Jäsen, Rantalainen Päivi, Eläkeliiton Orimattilan yhdistys ry

Jäsen, Tuomela Olavi, Orimattilan Seudun Kuulo Ry

Jäsen, Virtanen Tuula, Orimattilan Eläkkeensaajat ry

Kaupunginhallituksen edustaja, Sikkilä Sari

Jäsen, Perälä Tarja Orimattilan seurakunta

Sihteeri, senioriohjaaja Myllylä Anni (Pyyhtiä Milla 1.9.2023 saakka)

Neuvoston jäsenille maksetaan kokouspalkkio.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kaupungin, ja sen alueella toimivien ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden, heidän omaisten ja järjestöjen yhteistyöelin kaupungissa. Neuvoston tehtävinä ovat mm. edistää viranhaltijoiden sekä vanhus- ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa sekä tukea ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden osallistumista ja vaikuttamista kunnalliseen päätöksen tekoon. Edelleen sen tehtävänä on edistää ikäihmisten ja vammaisten henkilöiden selviytymistä eritoiminnoissa, kuten asumisessa, sosiaali- terveyspalveluiden saannissa sekä kulttuuri ja vapaa-ajantoiminnoissa. Tehtävänä on myös vaikuttaa ympäristön suunnitteluun ja toteutukseen siten, että esim. julkiset tilat soveltuvat ikäihmisten ja vammaisten tarpeisiin.

Vanhus- ja vammaisneuvostossa käsiteltävät asiat kytkeytyvät laajasti kaupungin eri toimialoihin ja neuvosto kutsuukin kokouksiinsa säännöllisesti eri toimialojen asiantuntijoita. Neuvosto tekee tarvittaessa myös aloitteita ja antaa lausuntoja eri viranomaisille. Esityslistat ja pöytäkirjat ovat nähtävillä Orimattilan kaupungin internet- sivuilla.

Puheenjohtajan tervehdys

Koronapandemia lopetti suurimmalta osin kaikki kokoontumiset, tapaamiset ja yhteyden pidot.

Vihdoinkin vuoden 2023 aikana oli ilo todeta, kuinka innokkaasti ihmiset uskaltautuivat osallistumaan vanhus- ja vammaisneuvoston sekä senioriohjaajan järjestämiin tapahtumiin.

Vanhustenviikonjuhla, teatteri- ja konserttimatkat Lahteen, infotilaisuudet ja säännöllisesti kokoontuvat ryhmät ovat olleet monelle ilon aiheita. Osallistujien antama hyvä palaute on palkinnut järjestäjien vaivannäön.

Neuvoston jäsenten tekemä esteettömyyskävely Erkontiellä toukokuussa avasi monen silmät havaitsemaan useita ongelmakohtia eri liikkeiden saavutettavuudessa ja erilaisia kynnyksiä ja esteitä pyörätuolia käyttäville.

Vaikka vuosi on ollut erinomainen, niin loppuvuodesta totesimme vammaisneuvoston asioiden jääneen vanhusneuvoston asioiden jalkoihin. Siinä meillä on parantamisen paikka vuodelle 2024.

Haluan lausua lämpimät kiitokset senioriohjaajille Milla Pyyhtiä ja Anni Myllylä. Olette saaneet paljon aikaa ja kenelläkään ei ole epäselvää, että Orimattila tarvitsee senioriohjaajan.

Osoitan parhaimmat kiitokset myös koko neuvostolle kuluneesta vuodesta! Tästä on hyvä jatkaa yhdessä eteenpäin.

Markku Viljanen, pj

Vuoden 2023 toiminta

Neuvosto kokoontui vuoden 2023 aikana seitsemän (7) kertaa.

20.1, 10.3, 5.5, 25.8, 22.9, 17.11 sekä **15.12**. Kokoukset järjestettiin lähikokouksina kaupungintalolla.

Lokakuussa 2023 järjestettiin toista kertaa vanhusten viikko, ja tämän viikon aikana oli erilaista ohjelmaa sekä keskiviikkona 4.10 vanhusten viikon juhla Jymylinnassa. Viikon ohjelmaan kuului Liikenneturvan luento turvallisesta liikkumisesta, seurakunnan kuukausitapahtuma, kirjastolla oli digineuvontaa sekä Bingoa lisäksi oli yhteinen kävelylenkki ja ravitsemusluento. Juhlat toi yhteen yhteensä 130 ikäihmistä, ohjelmassa oli runon lausuntaa Irmeli Pölläseltä, laulua Miisa Sivèniltä ja juhlapuheen piti Risto Astikainen. Orimattilan yhteiset Martat hoiti kakku ja kahvitarjoilut. Juhlat sai kävijöiltä kiitosta ja järjestetään myös jatkossa.

Esteettömyys kävely 16.5, Esteettömyys kartoituksessa keskityttiin suunnitellun reitin mukaisesti kulkemiseen Orimattilan keskustassa ja julkisten rakennusten ja muiden palveluiden sisäänkäyntejä. Esteettömyys merkitsee fyysisen ympäristön ja tilojen saavutettavuutta ja ennen kaikkea myös palveluiden ja tuotteiden helppokäyttöisyyttä. Esteettömyyskävelyyn osallistuttiin myös pyörätuolilla liikkuen. Ympäristöä ja liikkumista tarkasteltiin osallistujien kesken yhdessä kävelyn edetessä keskustellen. Samalla mietittiin myös ratkaisuja havaittuihin epäkohtiin. Yhteenvetona todettiin, että kehitettävää löytyi reitin varrelta. Pyörätuolilla liikkuva tarvitsi monissa paikoissa avustajan apua. Ovet olivat painavia avata, luiskat jyrkkiä sekä tasanteet ahtaita pyörätuolilla kääntymiseen. Osa ongelmista olisi helposti parannettavissa pienin toimenpitein, mutta osa vaatisi laajempia korjaustoimenpiteitä.

Kunnossapidolla on myös merkittävä vaikutus esteettömyyteen erityisesti talvisin, sillä liukkaudentorjunta ja lumenauraus vaikuttavat paljon siihen, kuinka esteetöntä ympäristö on. Jo epäily ja epävarmuus siitä, että onko reittejä vaikkapa aurattu lumesta, aiheuttaa esteellisyyttä eli ei uskalleta lähteä matkaan.

Turvallisen liikkumisen edistämiseksi senioriohjaaja jakoi ikääntyneille liukuesteitä ja heijastinvaljaita.

Seniори-infoja pidettiin yhteensä kolme, ensimmäisen aiheena oli senioriohjaajan aloittaminen ja sen infoaminen, toisessa kotiin saatavat palvelut: asiakasohjaus, kotihoito, kotikuntoutus. Kolmas seniори-info oli aiheeltaan kotona asumisen ennakointi ja turvallisuus.

Heijastinpuun laitoimme kaupungintalon taakse isoon kuuseen, heijastimia oli saatu useilta eri yrityksiltä ja lisäksi oli kaupungin omia. Heijastimia lisättiin useita kertoja, kun menekki oli valtava.

Vierailijoita kokouksissa oli muutamia, Orimattilan helluntaiseurakunta ja Toivon keskus kävivät kertomassa Orimattilassa jaettavasta ruoka-avusta ja sen järjestelyistä. Lisäksi kotona asumista ja hoitotyötä tukeva teknologia KOHTI-hanke ja Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke. Molemmissa hankkeissa Orimattila oli keskeinen pilottipaikka. Hankkeissa työskentelevät tulivat kertomaan neuvostolle, miten hankkeet ovat edenneet.